

EMEKLİ postası

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ BÜLTENİDİR

SADAKA
DEĞİL
HAK!

TİP'Lİ EMEKLİLER

GÜÇLÜYÜZ
FARKINDAYIZ
YAN YANAYIZ

EMEKLİNİN MÜCADELE YILI: 2026

SALİH ŞENCAN

Her şey Cumhuriyet'in 100. yılında emekliye "bir defaya mahsus" 5.000 TL ödemesi ile ve "Türkiye Yüzyılı'nın emektarlarına verilen önemin" vurgulanmasıyla başladı. Bu önemseme (!) münasebetiyle de 2024, "Emekliler Yılı" olarak ilan edildi.

Çalışma Bakanı'nın "Emekliler Yılı Ağaç Dikim Etkinliği"ne katıldığı bu yılın ilk 11 ayında 512 emekli, iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Yine bu yıl; demir yolu ulaşımında %10, kamu misafirhane ve sosyal tesislerinde %15 indirim, KYK yurtlarında Temmuz-Ağustos aylarında iki aylık ücretsiz konaklama ile emeklilere "koşu tipi" gibi tatil müjdeymişçesine sunuldu. Aralık 2024 enflasyonu %1,03 olarak açıklanarak 2025 yılı ilk 6 ayı için %15,75'lik zamlarla emekliye sabır telkin edilirken "emekliyi enflasyona ezdirmedik" lafına ilk kez itibar edilmedi. Mart ve haziran aylarında verilen bayram ikramiyesi ise 4.000 TL olarak belirlenirken; Hazine Ve Maliye Bakanı, "dünyanın hiçbir ülkesinde bayram ikramiyesi uygulaması örneğini görmedim" demiş, artış hakkında soruları yanıtlayan Cumhurbaşkanı ise "1.000 lira arttırdık ya daha ne olsun" diyerek emekli kesimini bir kez daha gücendirmiştir. Aslında 2024 yılı yerel seçimlerinde iktidar partisini ikinciliğe indiren emekli kitlesinin iradesine de yanıtı bunlar.

Uyguladığı ekonomik politikalarla enflasyonu düşürmesi mümkün olmayan saray rejimi, TÜİK'in becerisiyle Haziran 2025 enflasyonunu %1,37 olarak açıkladı. Böylelikle 2025 yılı ikinci yarısında emekli aylığı artış oranı %16,67, en düşük emekli aylığı da 16.881 TL olarak belirlendi. Yılın 11. ayında açlık sınırının dahi 10.000 TL altında kalan emekliler, yıl boyunca tepkilerini semt pazarlarında bildiri dağıtarak, (bazen tek tek sendikalar, bazen dayanışmalar, bazen de TİP'li Emekliler olarak) protesto ettiler. Ancak; oldukça parçalı ve dağınık olan emekli kitlesinin sesinin yeterince yükselmediğini de teslim etmek gerekir.

Bütün bu olumsuzlukların üstüne Yargıtay Büyük Genel Kurulu, içtihadı birleştirme kararını oy çokluğu ile alarak tüketici kredisi borcu olan emeklinin aylığının tamamının bloke edilmesinin de önünü açtı; ne de olsa "Emekli Yılı" geçmişte kalmıştı.

Biraz da iktidar sözcülerinin emeklilere dair

veciz(!) sözlerinden bahsedelim: Çalışma Bakanı ile Hazine ve Maliye Bakanı, "aktüeryal" denge söylemi ile (dört çalışana bir emekli yalanı) sosyal güvenlik sisteminin bu hâliyle sürdürülemez olduğu algısını kamuoyuyla defalarca paylaştılar. Oysa; bizzat devletin kendi istatistiksel verileri, SGK gelirlerinin 2025 yılı için giderlerinin %95,3'ünü karşıladığı yönündedir.

İnsanların 20 yıl çalışıp 40 yıl emekli aylığı aldığı, öldüklerinde de evlenmemiş kızlarına ödeme yapıldığı safsatasından hareketle bir iktidar sözcüsü de "mevcut emeklilik yaşı gelecek nesillere ihanettir" açıklamasıyla "eskiden 50 yaşında ölüyorduk, şimdi insanlar 78 yaşına kadar emekli aylığı alıyor" açıklamasını yapan Sosyal Güvenlik Kurulu Başkanının önünü açmıştır.

Nitekim; SGK, Sağlık Uygulama Tebliği ile 65 yaş üstü kanser hastalarının ilaç masraflarını ödemekten de vazgeçmiştir. 2024-2028 Orta Vadeli Plan (OVP) kapsamında Tamamlayıcı Emeklilik Sisteminin (TES) yasal düzenlemeleri en geç 2026 yılı başında tamamlanarak Nisan-Haziran döneminde uygulaması başlatılacaktır. Otomatik Katılım Sisteminin (OKS) Bireysel Emeklilik Sisteminden (BES) TES'e geçişini öngören yeni uygulama hem emekçi hem de emeklilerin geçmiş kazanımlarının tamamına doğrudan saldırı niteliğindedir. Bir yandan işçi sınıfının on yıllardır karşı mücadelesini verdiği kıdem tazminatını kısmen fonlara aktaracak, diğer yandan sosyal güvenlik sistemini de özelleştirmeyi (ikinci basamak emeklilik sistemi diye pazarlanarak) hedefleyen bu gerici saldırıya karşı 2026 yılının bir mücadele yılı olarak geçeceğini söyleyebiliriz.

Bütçeden SGK'nın aldığı pay 2020'de %20,4 iken bu oran 2024 yılında %13,3'e düşmüştür. Beş yıllık dönemde emekli sayısındaki artış da düşünüldüğünde bütçeden ayrılan payın %30 oranında düşürülmesi saray rejiminin emeklilere bakışının somut göstergesidir.

Bütçe görüşmelerinin yapıldığı bugünlerde "halk için bütçe anlayışını" rehber edinerek; sosyal güvenliğe en fazla payın ayrılması ve sadece kaybettiklerimizin değil tüm hak ettiklerimizin geri alınması için örgütlenmek ve birleşmek zorundayız.

Emekliler olarak 2026'yı mücadele yılı ilan etmekten, kazanım için birleşmekten başka şansımız yoktur.

İÇİNDEKİLER

HABERLER	2
EMEKLİNİN MÜCADELE YILI: 2026 Salih Şencan	
BAŞYAZI	3
MERHABA Yayın Kurulu	
SAĞLIK	4
İÇERİDEN BİR SES Defne Esen	
RÖPORTAJ	5
FEYYAZ YAMAN'IN PERSPEKTİFİNDEN: SANATIN GÖRÜNMEZLİĞİ, ÖRGÜTSÜZLÜK VE EMEKLİLİĞİN SESSİZ ÇİLESİ Röportaj: Hatice Özbay	
DÜNYADAN	6
DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU/ULUSLARARASI EMEKLİLER SENDİKASI (WFTU R&P)	
AKADEMİK	7
SERMAYE İÇİN YÜK, EMEK İÇİN HAK: YAŞLILIK SİYASALLAŞTIRMAK Dr. Deniz Ay	
AKADEMİK	8-9
EMEKLİ AYLIKLARI NEDEN DÜŞÜK? Aziz Çelik	
EĞLENCE	10
KÜLTÜR-SANAT	11
SENDİKALARDAN	12-15
• EMEKLİ MECLİSLERİ SENDİKASI: YENİ BİR PATİKA AÇMAK Ali Ersin Gür	
• EMEKLİLİKTE YAŞA TAKILANLAR ve EMEKLİLER FEDERASYONU: BİR HAK DAVASIDIR EYT! Arzu Lastikçi	
• TÜM EMEKLİLER SENDİKASI	
• EMEKLİ MECLİSİ Hasan Kaşıkır	
• DİSK DEV EMEKLİ-SEN Hikmet YILDIZ	

EMEKLİ POSTASI KÜNYE

Sahibi : Türkiye İşçi Partisi

Adres : Caferağa Mh. General Asım Gündüz Cd.
Yeğiner Sitesi B Blok No: 37 Kat: 2 D: 4,
Kadıköy / İSTANBUL

Yazı İşleri Müdürü : Hadice Özbay

Türü : Yaygın, süresiz, parti bülteni

Matbaa : Deren Matbaacılık SAN.ve TİC. LTD. ŞTİ.
Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. No:9/Z
Beylikdüzü / İstanbul

İletişim : editor@emeklipostasi.org

MERHABA!

YAYIN KURULU

Bundan böyle emeklilere iki ayda bir “merhaba” diye sesleneceğimiz periyodik yayının ilk sayısının heyecanını taşıyoruz. Emeklilere özel bir yayın örneğinin en azından periyodik olarak var olmadığı gerçeği, bizde böylesi bir süreli yayın çıkarma düşüncesinin maddi gerekçesini oluşturdu. Umarız bu heyecanımıza sizler de ortak olursunuz.

Yaşlanan dünya ve ülke nüfusu ve nüfus artış oranındaki düşüş göz önüne alındığında, toplumsal yeniden üretim sürecinde emekli/yaşlı kategorisinin sorunlarının sadece aylık ödeme miktarındaki seviye ile çözülmesinin mümkün olmadığı; kapsamlı, kalıcı ve kamucu sosyal politikaların üretilmesini zorunlu kıldığı bir gerçekliktir.

Gelişmiş kapitalist ülkelere kıyasla ülkemizde milli gelirden, bütçeden sosyal güvenlik politikalarına ayrılan pay, her geçen yıl üstelik emekli sayısı katlanarak artarken düşmeye devam etmektedir. 2026 bütçe taslağında da bu durumun değişmediğini görüyoruz.

Emeklilerin sendika kurma hakkının Anayasa’da yer almaması nedeni ile mevcut emekli sendikaları bir bir kapatılmaktadır. Bu durum, emekli alanındaki çok parçalı örgütlenmeler nedeni ile kitlesel bir kazanımcı siyasete evrilmemektedir. Bu anlamda, yayının hedefi bu parçalı yapıyı başlangıçta kalıcı dayanışma eylemlerinde ortaklaştırabilmek ve nihayetinde güçlü bir çatı örgütlenmesine vesile olmaktadır. Yayın çizgimiz, alandaki mevcut yapılanmalara eşit mesafeyi korurken, tekil olarak da her bir emeklinin derdiyle hemhal olmaktadır.

Elinizdeki ilk sayıda, ulusal ve uluslararası emekli örgütlenmelerinin tanıtım ve bilgilendirmesine ağırlıkla yer verildi. Gelecek sayılarda da emekli örgütlenmelerinin tanıtım yazılarına yer vereceğiz. Yayınımızda, haber, hukuk, sağlık, bilim, kültür-sanat, eğlence gibi sabit köşelerimiz yer alacak.

23 Kasım 2025’te Şişli Nazım Hikmet Kültür Merkezinde düzenlenecek 1.Emekli Kurultay’ına 11 emekli sendikası, meclisi, dernek ve federasyonunun konuşmacı vererek katılımcı olması, yayını çıkarma hedefimizin doğrulanması anlamında bizleri umutlandırdı. Gelecek sayımızda Kurultay’dan haberler vereceğiz ve başarabilirsek sonuç bildirgesini de yayınlayacağız.

İki ay sonra yeniden “merhaba” demek dileğiyle...

İÇERİDEN BİR SES

DEFNE ESEN

Son yıllarda, özellikle devletin, toplumun, ekonominin sırtında kambur gibi gösterilen bir grup var: emekliler.

Öncelikle, aktif çalışma yaşantısı bittikten sonra "keyif sürebilmek" için sağlıklı olmak, yani Dünya Sağlık Örgütü'nün sınırlı tanımıyla bile fiziksel, ruhsal ve toplumsal olarak iyi hâlde olmak gerekir. Kuru iktisadi tartışmaları bir yana bırakıp 20 yıl çalışıp süresiz tatile çıktığı ima edilen emeklilerin sağlıklı olabilme yolunda nasıl bir mücadele yürütmek durumunda olduklarına değinelim.

Emeklilik yaşı ülkemizde giderek yükseliyor ancak emeklilerin ortalama 50 yaş üzerinde olacağını söyleyebiliriz. Ülkemizde yaygın görülen yüksek tansiyon, diyabet (şeker) gibi kronik hastalıklar gittikçe daha erken yaşlarda ve artan oranlarda görülüyor. 40 yaş üzerindeki herkesin kalp damar hastalıkları açısından risk taraması yapıp gerekirse takibe alınması gerekiyor. Emegün sömürülmesine dayanan rejimin bedenleri yıpratmış olması, sağlıklı ve güvenli gıdaya ulaşımın güçleşmesi, hava kirliliği, yoğun stres, egzersiz olanaklarının olmaması gibi temel nedenlerle sağlıklı olmanın önündeki sistemsel engellere yaştan ilerlemesi ile gelen olağan işlev kayıpları (görme ve işitme kaybı gibi) ve artan riskler de (kemik erimesi, düşme riski, enfeksiyonlara eğilim gibi) eklenince, emeklilerin koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerine duyaacağı gereksinimin boyutu kolayca anlaşılabilir.

Genel durumu tespit etmenin ötesinde sağlık sisteminin içinde olan bir hekim olarak emeklilerin sağlık sorunlarını daha somut bir şekilde anlatmak isterim.

Geçim sıkıntısı emeklilerin çalışmasına, hem de uzun saatler çalışmasına yol açıyor. Kronik rahatsızlıklar nedeniyle Aile

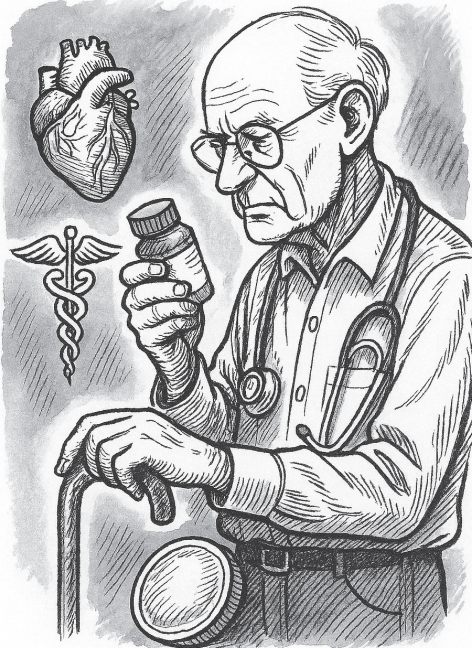
Sağlığı Merkezlerine gelenlere egzersiz yapıp yapmadıklarını soruyoruz ve genelde olumsuz cevap aldığımızdan kendilerini fizyoterapistlere yönlendiriyoruz. Ancak fizyoterapistler genelde yürüme mesafesi olmayan uzaklıkta oluyor. Yürümeyi göze alacak dahi olsalar yolların ve kaldırımların kalabalık, bozuk olması nedeniyle hele bir de baston kullanıyorlarsa "Ben almayayım, kalsın," demelerine yol açıyor.

Ruh sağlığı açısından sosyalleşmek çok önemli. Para harcamadan bir araya gelip sosyalleşebileceğiniz yerler ise çok az. Bunların sonucunda nörolojik ve psikiyatrik hastalıklar için risk olan hareketsiz yaşam ve yalnızlık kaçınılmaz oluyor. Yıllarca hem dışarıda hem evde çalışan, 7'den 77'ye tüm hane halkına bakımını üstlenen emekli kadınların dinmeyen ağrılarını, hasar almış eklemlerini iyileştirmek olanaklı mı?

Uzman doktor gerektiğinde randevu alabilmesi dert, gidilebildiğinde doktorun dinlemeye, muayene etmeye vakti yok. Tomografi, ultrason, tahlil istendiğinde eğer görüşme öğleden sonra gerçekleşiyorsa, tahlil için ertesi sabah, tomografi için bir hafta sonra, ultrason için de iki hafta sonra tekrar gitmek bir dert, sonuçları göstermek için yine aynı doktordan randevu alabilmek ayrı bir dert. Hastane uzak, otobüs kalabalık, hastane içi işler zor, refakatçi lazımsa birilerinin daha günü uyacak ki gidilebilsin. Diyelim ki teşhis konuldu, o ilacı devlet ödüyor mu acaba? İşitme cihazını ödemiyor mesela. Dış sağlığı mı? Kamuda var ama orası da 10 dakikada bir randevu ile çalıştığı için, bazı tedaviler yapılamıyor. Fizyoterapi için aylarca sıra bekleniyor.

Çöken sağlık sisteminin enkazında geçenken birbirimize ancak selam verebiliyoruz hekimler ve hastalar olarak. Önlemek, taramak, takip etmek, teşhis etmek, tedavi etmek, rehabilite etmek, hepsini yapmak lazım, hepsinde tökezliyoruz.

Nefesimiz daraldı. İhtiyacı ve sorunu tespit etmek kolay da bu çarkı tersine nasıl çevireceğiz? Havayı temizlemek, azyıla yetinmeye alışmış akciğerlerimize de derin derin nefes almayı öğretmek gerek. Yıllarca emeğiyle geçirmiş insanları üzerlerine boca ettiği bin bir türlü sağlık sorunu ile baş başa bırakan kirli havayı dağıtmak gerek. Sadece kalp krizinden korunmak için değil, insanca bir yaşam için de sokağa çıkıp hareket etmek gerek.

FEYYAZ YAMAN'IN PERSPEKTİFİNDEN SANATIN GÖRÜNMEZLİĞİ, ÖRGÜTSÜZLÜK VE EMEKLİLİĞİN SESSİZ ÇİLESİ

RÖPORTAJ: HATİCE ÖZBAY

Galeriler ışıl ışıl ama ressamın atölyesi karanlık ve soğuk. Türkiye'de sanatçının emekliliği hâlâ bir lüks, dayanışma ise bir umut.

Türkiye'de ressam olmak, yalnızca tuval üzerinde üretmekten ibaret değil; aynı zamanda ekonomik, sosyal ve mesleki belirsizliklerle yaşamak anlamına geliyor. Küratör-ressam **Feyyaz Yaman**'ın Karşı Sanat Çalışmaları'ndaki yürüttüğü faaliyetler, yalnızca bir galeriyi yönetmek değil, sanatçının emeğini, mesleki haklarını ve dayanışma arayışını görünür kılma mücadelesidir.

Yaman, sanat alanındaki emeğin görünmezliğini, örgütsüzlüğü ve yaşlılıkta derinleşen güvencesizliği bir arada tartışıyor. Onun sözleri, sanatçının yalnızca üretim alanında değil, yaşam hakkı mücadelesinde de nasıl görünmez kılındığını ortaya koyuyor.

Dayanışmanın Eksikliği, Bireyselliğin Duvarı

Feyyaz Yaman'a göre sanatçılar, özellikle ressamlar, bireysel varlıklarıyla öne çıktıkları için dayanışma zeminleri kurmakta zorlanıyorlar.

"Sinema gibi alanlarda sendikalaşma mümkün olabiliyor ama plastik sanatlarda bireysellik ve egolar, ortaklaşma duygusunun önüne geçiyor. UPSD (Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği) gibi örgütler yıllarca çabalasa da bugün 1500-2000 üyeli bir yapının pratikte 40 kişiyle dönüyor. Bu tablo, sanatçının örgütsüz kaldıkça emeğini savunamaz hâle geldiğini,

sanat piyasasında galericiler ve aracılar karşısında güçsüzleştiğini gösteriyor."

Görünmez Emek

Sanatçılar yasal olarak "serbest meslek sahibi" kabul ediliyor. Ancak bu statü, onların sosyal güvenceye, düzenli gelire ya da emeklilik hakkına sahip olduğu anlamına gelmiyor.

"Galericiler 'fatura kesme' bahanesiyle eser bedelinin %60'ına kadar kesinti yapabiliyor; sanatçıya kalan pay bazen %30'a düşüyor. Üretim arttıkça borç büyüyor, sanat emeği sistemin içinde bir kısır döngüye dönüşüyor. Bugün sanatçının en politik tavrı, üretmeye devam etmektir, çünkü sistem senden tam da bunu bırakmanı ister. Kapitalist sistem, sanatçıyı 'ilhamla çalışan özgür birey' olarak tanımlayarak emeğini görünmez kılıyor. Oysa üretim, teknik bilgi, deneyim ve süreklilik gerektiriyor. Bu sah- te özgürlük miti, sanatçıyı piyasanın kölesi hâline getiriyor; emeğini değersizleştiriyor."

Güvencesizlik ve Emekliliğin Sessiz Çilesi

Yaman, yaşlanan sanatçılar arasında sağlık sorunlarının ve yoksulluğun derinleştiğini, bunun neredeyse bir "sessiz salgın" haline geldiğini söylüyor.

"Akademide kadrolu olmayan, yani düzenli maaş ve sigortadan yoksun sanatçılar, çoğunlukla emeklilik hakkı elde edemiyor. Birçoğu özel hastanelerde dostlarının yardımıyla tedavi görüyor, bazıları ilaç parasını bile ödeyemiyor. Emekli olmak çoğu için hayal. Bugün İstanbul'da atölyelerini kapatıp üç-dört kişi bir arada yaşamaya başlayan ressamlar var. Geçim derdi, sağlık masrafları, yüksek kiralar... Devletin kültür politikaları, sanatçıyı desteklemekten çok onu piyasanın insafına bırakıyor. Emekli maaşı olmayan bir ressamın ömrü boyunca yaptığı üretim, sonunda bir sigorta primine bile dönüşemiyor."

Yaman'ın sözleri, sanatın görünmezliğinin aslında bir sınıfsal körlük olduğunu hatırlatıyor: Sanatçının emeği görünmez kaldıkça, toplumun vicdanı da biraz daha sessizleşiyor.

DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU/ ULUSLARARASI EMEKLİLER SENDİKASI (WFTU R&P)

Dünya Sendikalar Federasyonu (WFTU) 1945'te, 67 milyon işçiyi temsil eden delegelerin katılımıyla kuruldu. WFTU'nun Paris Kongresi metninde "savaş ve toplumsal adaletsizliklerden arınmış bir dünya isteyen, sendikalarda örgütlenmiş dünya emekçileri"nin sesi duyuluyordu.

Aynı yıl içinde kurulan Birleşmiş Milletler'de faşizme karşı zafer kazanılmasına rağmen, sömürgeleri altında tuttukları ülkelerdeki kurtuluş hareketlerini bastırmaya çalışan devletler vardı. Bu nedenle; Paris Kongresi tarafından kabul edilen ilk kararda, "WFTU'nun ve tüm ülkelerdeki sendikal hareketlerin temel görevlerinden biri, faşizmin hızla ve tamamen ortadan kaldırılması için mücadele etmektir. Dünya işçi sınıfı, bu güçlerin galip gelmemesini garanti altına almak için harekete geçmelidir" deniyordu.

1940'ların sonlarında başlangıçtaki anti faşist ittifak bozuldu ve 1949'da ayrılanlar Uluslararası Hür Sendikalar Federasyonu (ICFTU)'nu kurdular.

Uluslararası Emekliler Sendikası (TUI) ise 2014'te Barselona'da kuruldu. Kuruluş kongresinde sosyalist devletlerin çökmesinin ardından, neoliberal politikaların ve ekonomik alandaki sözde reformların şirketlere, finansörlere ve süper zenginlere fayda sağlarken, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde işçilerin ve kamu ve özel sektör çalışanlarının haklarının ellerinden alınmasına yol açtığı, 2007 ekonomik krizinin ardından ise bu ülkelerde emeklilik yaşının yükseltildiği, emekli maaşlarının düşürüldüğü ve diğer emeklilik haklarının kısıtlandığı dile getirildi.

21 Nisan 2024'te Atina'da gerçekleşen, 3. Uluslararası Emekliler Sendikası Kongresi'nde WFTU Genel Sekreteri Pambis Kyritsis'in yaptığı konuşmada şunlara değinildi:

"...Kongremiz, emperyalizmin doğası gereği tüm ikiyüzlülüğü, alaycılığı ve insanlık dışılığıyla bir kez daha ortaya çıktığı bir dönemde gerçekleşiyor. Gazze'deki Filistinlilere yönelik katliam ve soykırım hız kesmeden devam ediyor ve bu iğrenç suç, utanç verici bir şekilde İsrail'in meşru müdafaa hakkı olarak gösterilmeye çalışılıyor. Filistin için adalet ve özgürlük, der-

hal ateşkes ve 1967 sınırlarında başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını talep ediyoruz."

"...Dünya savaşının küllerinden doğan WFTU için barış mücadelesi, işçi hareketinin daha iyi bir dünya için verdiği daha geniş mücadelelerle içsel ve bütünleşiktir. Dünya barışının tehdit altında olduğu aşikârdır. NATO'nun Rusya ile Ukrayna'da sürdürdüğü ve her türlü çabayı

gösterdiği savaşın sona erdirilmesini ve silahların yerini diplomasinin almasını talep ediyoruz."

"...Kapitalizmin krizlerinin yaygınlaştığı ve derinleştiği, toplumsal eşitsizliklerin, sömürünün ve yoksulluğun önemli ölçüde arttığı bir dönemde yaşıyoruz. Yüksek yaşam maliyeti, işçilerin ve emeklilerin yaşam standartlarını acımasızca baltalıyor. Örgütlenme ve toplu sözleşme hakları saldırı altında."

"...Sosyal güvenlik ve kamu sağlık hizmetleri gibi önemli toplumsal kazanımlar özelleştirilirken, emeklilik yaşının otoriter ve keyfi bir şekilde yükseltilmesi sistematik bir şekilde devam ediyor. Kamu parasıyla bankaları kurtarıyor ve büyük sermayeyi güçlendiriyorlar...Nüfusun geniş kesimleri, özellikle de emekliler gibi savunmasız kesimleri, daha da fazla sefalet ve toplumsal dışlanmaya itiliyorlar."

"...Ne yazık ki; çoğu zaman teslim olmuş sendika liderlerinin ve sarı sendikaların iş birliği veya hoşgörüsü altında, devlet baskısının ve otoriterliğin keskinleşmesi, burjuva hükümetlerinin haklı halk taleplerine verdiği yanıtıdır."

"...Uluslararası Emekliler Sendikası, sosyal güvenliğin özelleştirilmesine ve emeklilik sınırlarının keyfi ve otokratik bir şekilde artırılmasına karşı ve emeklilerin onurlu bir yaşam, barınma, beslenme, sağlık, kültür ve yeterli kalitede boş zaman hakkı için mücadele etmektedir."

"...Kriz yaratan ve sömürüyü yeniden üreten sistem alt edilebilir. İşçi sınıfının silahı dayanışma ve enternasyonalizmdir. Direnenler, baskıya, ayrımcılığa ve sömürüye boyun eğmeyenler için tek bir onur yolu vardır: mücadele yolu."

**Yaşasın Sendikal Sınıf Mücadeleleri!
Yaşasın Dayanışma ve Enternasyonalizm!**

SERMAYE İÇİN YÜK, EMEK İÇİN HAK: YAŞLILIK SİYASALLAŞTIRMAK

DR. DENİZ AY

Nüfusun yaşlanması – yani 65 yaş üzerindeki yurttaşların toplam nüfusa oranının artması – bugün ülkemizde olduğu gibi pek çok ülkede somut bir gerçeklik. Bu demografik dönüşümün iki temel sebebi var: İnsanlar daha uzun yaşıyor ve daha az çocuk sahibi oluyorlar. Beklenen yaşam süresinin 1940'lerden bu yana 30'lu yaşlardan 80'li yaşlara yükselmesi, kuşkusuz sağlıklı yaşam koşullarındaki iyileşmenin somut bir kazanımıdır. Peki, daha uzun yaşıyor olmamızla ilgili "problem" nedir?

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) verilerine göre Türkiye'de 9 milyondan fazla yaşlı birey yaşıyor; yani yaklaşık 10 kişiden biri "yaşlı". Bu verilerden anlamlı bir politik çıkarım yapabilmek için ilk düşünmemiz gereken yaşlı tanımı. Kategorik olarak kim yaşlı? 65 yaş üzerindeki, yani kabaca emeklilik yaşına ulaşmış bireyler. Yani yaşlı tanımının kabaca emeklilik yaşına denk gelmesi, emeğin yeniden üretim süresinin ve bedensel kapasitesinin sermaye birikiminin çıkarlarına göre düzenlenmesinin kurumsal eşliğini oluşturur.

O hâlde artan yaşlılık, emek açısından ücretli çalışmanın ve işçiliğin sonuna, yani bedenin ve ruhun yıpranma sınırına ve dinlenme hakkına işaret eder. Sermaye açısından ise yaşlılık, emek gücünden artı değer elde edebilmenin sınırınıdır. Artan sağlık ve bakım maliyetleriyle de birlikte düşünce, kamusal yükümlülüğü yitirmiş devlet içinse yaşlılık piyasalaştırılmaya hazır bir politika alanı. Örneğin, yaşlılıkla artan ev içi ve medikal bakım ihtiyacına yönelik tartışılmaya başlanan politika araçlarının başında bakım sigortası geliyor. Tıpkı bireysel emeklilik modellerinde olduğu gibi, bakım sigortası modelinde de çalışanların üzerine yüklenecek ekstra bir prim yüküyle yaşlılık hem bireysel bir sorumluluk hem de finansallaştırma için yeni bir fırsat olarak tartışılıyor.

Yaşlılık tanımı emeklilik yaşı üzerinden yapıldığına göre, emekli olarak insanca yaşamının maddi koşullarının ortadan kalktığı ülkemizde yaşlılık, emek mücadelesinin temel gündemlerinden biri olmalıdır. Bunu da emekçi sınıflar arasında kuşaklar arası bir dayanışma bilincini inşa ederek sağlayabiliriz. Yaşlılığın sınıf mücadelesindeki özneleri 65 yaş üzerindeki emekçiler gibi görünebilir. Ancak emeklilik hakkının bir hayal olarak bile ortadan kalktığını düşünürsek, emekçilerin meselesi olarak yaşlılık bugünün genç nüfusu için de önemli bir mücadele alanı. Yaşlılığı bir sorun ya da yük olarak değil, yaşam döngüsünün doğal bir aşaması olarak kolektifleştirmenin yollarını geliştirmek, sosyalist siyasetin gündelik hayata dair somut hedeflerinden biri olmalıdır.

Sol siyasetin söz geliştirmedeği tüm alanlarda olduğu gibi nüfusun yaşlanması konusunda da politik söylemi, yalnızca ülkemizde değil tüm dünyada, sermaye çıkarları etrafında şekillenen muhafazakâr piyasacı odaklar belirler durumda. Sol siyaset, artan yaşlı nüfusla düşen doğum oranları arasındaki ilişkiyi emeğin kendini yeniden üretmesi önündeki ekonomik ve materyal engeller üzerinden kurmadığında, toplumsal cinsiyet eşitliği karşıtlığı gibi gerici saldırılara karşı savunmada kalmaya sıkışıyor.

Yaşlılığı siyasallaştırmak yalnızca 65 yaş üzerindeki emekçilerin değil, tüm emekçilerin meselesidir. Nüfusun kendini yenileyemeyecek duruma gelmesinde, emekçi sınıfların yeniden üretim koşullarının sermaye çıkarları doğrultusunda sınırsız sömürsünün yarattığı toplumsal yeniden üretim krizini görmemiz gerekiyor. Yaşlılığın emek mücadelesinin gündemine girmesi de hem güncel politik ihtiyaçlar

hem de gelecekte yoğunlaşacak eşitsizliklere müdahale için şimdiden bir yöntem belirlenmesi için elzem. Emekçi sınıflar için yaşamaya değer onurlu bir yaşlılığı ancak böyle kazanabiliriz.

EMEKLİ AYLIKLARI NEDEN DÜŞÜK?

AZİZ ÇELİK

Kocaeli Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi

Emekli aylıklarının düşüklüğü Türkiye’de sosyal güvenlik sisteminin en önemli sorunlarından biridir. Bilindiği gibi 2025 yılı sonu itibarıyla en düşük emekli aylığı hazine katkısıyla 16 bin 881 TL iken ortalama emekli aylığı 2025 yılı ikinci yarısında 21 bin TL civarındadır. Görüldüğü gibi en düşük emekli aylığı ile ortalama emekli aylığı birbirine oldukça yakındır. Ortalama emekli aylığı en düşük emekli aylığının sadece yüzde 24 fazlasıdır.

En düşük emekli aylığını hazine katkısıyla tamamlama işleminin başladığı 2019 yılında en düşük emekli aylığı 1.000 TL iken ortalama emekli aylığı 2.090 TL idi. Ortalama emekli aylığı en düşük aylığın yüzde 109 fazlasıydı. Diğer bir ifadeyle 2019’daki düzey korunmuş olsa ortalama emekli aylığının 21 bin TL değil 35 bin TL’nin üzerinde olması gerekirdi. Emekli aylıklarında dibe doğru yarış yaşanıyor. Emekliler dipte eşitleniyor. Bu durum emekli aylıklarının alım gücünü düşürüyor ve emekli yoksulluğunu artırıyor.

Tablo 1: En Düşük ve Ortalama Emekli Aylığı

Yıl	En düşük aylık (TL) (A)	Ortama Aylık (TL) (B)	Ortalama/En Düşük Aylık (%) (B/A)
2019 (Ocak)	1.000	2.090	109
2025 (Temmuz)	16.881	21.000	24

Kaynak ve açıklama: SGK ve DİSK-AR verileri. Ortalama emekli aylığı emeklilere yapılan aylık ödemelerinin pasif sigortalı dosya sayısına bölünmesiyle bulunmuştur. 2025 Temmuz ortalama aylığı yaklaşıktır.

Türkiye’de emekli aylıklarının düşüklüğü ve artırılması gündeme geldiğinde buna karşı çıkmak için ileri sürülen iddiaların başta geleni kaynak yokluğudur. Emekli aylıklarının kaynak olmadığı için artırılmadığı iddiası tekrarlanıp durur. Bu iddiaya paralel olarak ileri sürülen bir diğer iddia ise emekli sayısının fazlalığı diğer bir ifadeyle aktif-pasif oranının düşüklüğüdür.

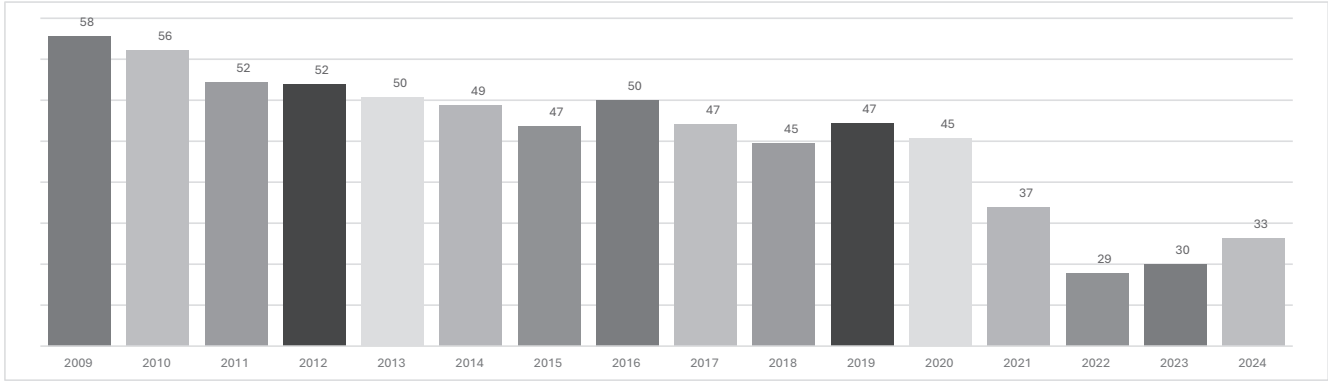
Önce şu emekli sayısı çok, aktif-pasif oranı çok düşük iddiasından başlayalım. Aktif pasif oranı sadece Türkiye’de değil olgun (eski) sosyal güvenlik sistemi olan bütün ülkelerde düşmektedir. Pek çok Avrupa ülkesinde bu oran 2’nin altındadır. Türkiye ile benzer aktif-pasif oranına sahip çok sayıda Avrupa ülkesi vardır. Bu konudaki ayrıntılar için DİSK-AR Tarafından hazırlanan “Türkiye’de Emeklilerin Durumu” (Temmuz 2025) araştırmasına başvurulabilir: <https://arastirma.disk.org.tr/?p=12960>

Emekli Yüzde 43 Kaybetti

SGK verileri emeklilerin pastadaki payının hızla küçüldüğünü gösteriyor. SGK verilerine göre dosya başına yıllık ortalama emekli aylığının kişi başına düşen GSYH içindeki payı dramatik biçimde geriledi. Asıl ölçü budur. Hesap basittir. Her bir emekli dosyası için yıllık ortalama ödeme nedir, o yılın kişi başına gayri safi yurt içi hasılası (pastası) nedir, birbiriyle oranlayınca gerçekler gün ışığına çıkmaktadır.

2009 yılında (yani sözde reform yasası olan 5018’den hemen sonra, yasanın etkileri henüz görülmeden önce) ortalama emekli aylığının pastadaki payı yüzde 58 imiş. Ortalama emekli aylığı kişi başına GSYH’nin neredeyse yüzde 60’ına yakınmış. Bu oran sonraki yıllarda -küçük dalgalanmalar hariç- düzenli olarak gerilemiş. 2018 yılında yüzde 45’e düşmüş. 2019 yılında başlayan tamamlama işlemiyle bir miktar artmış ancak daha sonraki yıllarda düşmeye devam etmiş ve 2024 yılında yüzde 33 olmuş. Sözün özü 15 yıl önce pastanın yüzde 58’ini alan bir emekli 2024 yılında yüzde 33’ünü alır olmuş. Bir diğer ifadeyle emeklilerin pastadaki payı yüzde 43 küçülmüş (Grafik 1).

Daha basit biçimde anlatmak gerekirse, eğer emeklilerin pastadaki payı korunsaydı, eğer emekliler 15 yıl önce aldıkları payı alabilseylerdi bugün ortalama emekli aylıkları yüzde 75 daha yüksek olabilirdi. Kaynak var, tercih yok! Durum çok net: Emekli aylığınızı 1,75 ile çarpın. Bulduğunuz miktar olması gereken en az emekli aylığınızdır.

Grafik 1: Ortalama Emekli Aylığının KB GSYH'ye Oranı (Pastadaki Payı) (%) (2009-2024)

Kaynak: SGK, TÜİK, SBB verilerinden hesaplanmıştır

Peki bunu nasıl yaptılar? Devleti ve SGK'yi şirket gibi yöneterek yaptılar. Emeklilerin aylık bağlama oranlarını (ABO) düşürdüler. Emekli aylıklarının ilk hesabındaki büyümenin etkisini yüzde 100'den yüzde 30'a düşürdüler. Emekli aylıklarının alt sınırını yüzde 70'ten yüzde 35'e düşürdüler. Emekli aylık artışlarında sadece resmi enflasyonu dikkate aldılar. Büyümeden, pastadan emekliye pay vermediler. Bütçeden sosyal güvenliğe aktarılan kaynakları azalttılar. Örneğin son 10 yılda bütçeden sosyal güvenliğe ayrılan kaynaklar yüzde 17-20 bandından yüzde 13'lere gerilemiş durumda (Tablo 2). Bu veri emeklilerin yükünün arttığı iddiasını da çürütüyor.

Tablo 2: Sosyal Güvenlik Kurumuna Yapılan Bütçe Transferleri (2014-2024)

Yıl	Toplam SGK Transferlerinin Bütçeye Oran (Yüzde)	Emekli sayısı artışı (2014=100)
2014	17,2	100
2015	15,8	104
2016	18,3	108
2017	19,5	111
2018	17,9	115
2019	19,7	119
2020	20,4	121
2021	15,8	125
2022	13,3	128
2023	13,3	147
2024	13,3	153

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı SBB 2026 Yılı Bütçe Gerekçesi

Bunların üstüne bütçeden SGK'ye yapılan transferlerin payını da düşürdüler. Sonuç emekli sefaleti ve yoksulluğu oldu. Son on yılda emekli sayısı yüzde 50 artarken bütçeden ayrılan pay yüzde 17-20 bandından yüzde 13'lere geriledi.

Sosyal güvenlik sisteminin bir dizi yapısal sorunu olduğu kuşku götürmez: kayıt dışılık, istihdam oranının düşüklüğü, ücret düşüklüğü, aktif-pasif oranının düşmesi vb. Ancak bunların hiçbiri emekli aylıklarında yaşanan bu neoliberal gaddarlığı açıklamıyor.

Hükümet tam bir neoliberal gaddarlıkla davranarak emeklilerin pastadaki payını küçülttü. Emeklileri sefalete sürükledi. Üstelik bu gerçeği saklamak için verileri tahrif ediyor, yükten ve açıktan dem vuruyorlar. Amasız fakatsız söyleyelim: Sosyal güvenlikte bir "kara delik" yok tam bir "kara vicdan" ve neoliberal gaddarlık var!

Emekli aylıklarının düşüklüğünün sebebi SGK'yi şirket gibi yönetmeleri ve SGK'ye aktarılan kamu kaynaklarının azaltılmasıdır. Emekli aylıklarının artmasının yolu ise sosyal güvenliğe ayrılan kamu harcamalarının artması ve sosyal güvenliğin yapısal sorunlarının üzerine gidilmesidir. Öncelikli ve acil adım düşülen kamu harcamalarının artırılmasıdır.

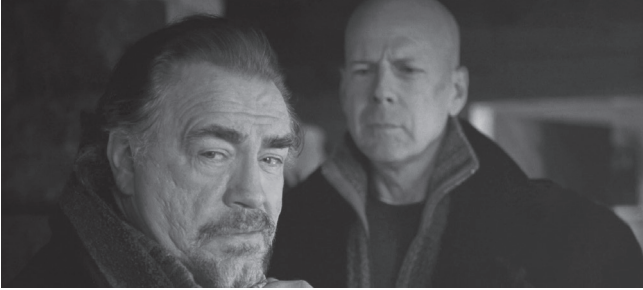
SUDOKU

Sudoku, mantık temelli bir sayı yerleştirme bulmacasıdır. Amaç, 9x9'luk bir kareyi 1'den 9'a kadar olan rakamlarla doldurmak; her satır, sütun ve 3x3'lük alt karede her rakam yalnızca bir kez yer almalıdır.

		2	1		8			4
7	1				4			
	5					6		
2	9		4			8		
		6			3			1
3	8		9		5		2	
1		3	8	5	9	4		7
								9
9					1			3

HIZLI VE EMEKLİ (RED)

2010, aksiyon-komedi. Yönetmen Robert Schwentke. Bruce Willis, Morgan Freeman, John Malkovich, Helen Mirren ve Mary-Louise Parker.

Hikâye, emekliye ayrılmış eski bir CIA ajanı olan Frank Moses'in (Bruce Willis) etrafında döner. Frank'in sakin emeklilik hayatı, kimliği bilinmeyen bir suikast timi tarafından hedef alınmasıyla altüst olur. Bunun üzerine Frank, eski ekibini yeniden bir araya getirir. Amaçları hem hayatta kalmak hem de kendilerine düzenlenen komplonun ardındaki gizemi çözmektir.

Film, yüksek tempolu aksiyon sahnelerini esprili diyaloglar ve karakterler arası kimyayla birleştirir. "RED" kısaltması, "Retired, Extremely Dangerous" (Emekli, Son Derece Tehlikeli) ifadesinden gelir ve filmin ruhunu özetler.

BARBARLARIN İSTİLASI (LES INVASIONS BARBARES)

2003, drama. Yönetmen Denys Arcand. Rémy Girard, Stéphane Rousseau, Marie-Josée Croze ve Dorothee Berryman.

Film, 1986 yapımı *The Decline of the American Empire (Amerikan İmparatorluğunun Çöküşü)*-

nün devamı niteliğindedir. Hikâye, ölümcül bir hastalıkla mücadele eden üniversite profesörü Rémy'nin son günlerinde, oğlu Sébastien'in onu rahat ettirmek için verdiği çabaları anlatır. Sébastien, babasının eski arkadaşlarını bir araya getirir; böylece geçmişe, ideallere ve değişen dünyaya dair dokunaklı sohbetler başlar. Film, nesiller arası çatışma, ideallerin yozlaşması ve Batı uygarlığının değerlerinin sorgulanması temalarını işler. Hüzünle mizahı birleştiren derin bir insani hikâyedir.

Film, En İyi Yabancı Dilde Film dalında Oscar kazanmış ve Cannes Film Festivali'nde En İyi Senaryo Ödülü'nü almıştır.

EN SEVDİĞİM PASTAM

2024 yapımı bir İran-Fransa-İsveç-Almanya ortak yapımı dram filmidir. Yönetmenliğini Maryam Moghaddam ve Behtash Sanaeiha üstlenmiştir. Başrolde Lili Farhadpour, yıllar önce eşini kaybetmiş, Tahran'da tek başına yaşayan 70 yaşındaki Mahin karakterine hayat verir.

Mahin'in günleri sessizlik içinde geçerken, bir gün arkadaşlarıyla buluşmaya gider ve beklenmedik bir tanışma, hayatında uzun süredir hissetmediği bir heyecanı yeniden uyandırır. Bu karşılaşma, onun için sadece bir akşam değil, aynı zamanda yeniden yaşama tutunma ve aşka yeniden inanma hikâyesine dönüşür.

Film, sade anlatımıyla yalnızlık, yaşlılık, özgürlük ve sevginin zamansızlığı temalarını zarif bir dille işler. Toplumsal kısıtlamaların içindeki bireysel cesareti ve kadınların sessiz direncini anlatırken, küçük bir hayatın içindeki büyük duyguları yakalar.

En Sevdığım Pastam, incelikli mizahı ve sıcak insan hikâyesiyle izleyicisine umut veren, şiirsel bir yapım olarak öne çıkar.

EMEKLİ MECLİSLERİ SENDİKASI: YENİ BİR PATİKA AÇMAK

ALİ ERSİN GÜR

Emekli Meclisleri Sendikası

Emekli Meclisleri Sendikası (EMS), emeklilerin ekonomik, demokratik, sosyal, kültürel ve yaşamsal haklarını koruyup kollamak ve gasp edilen tüm haklarımızı geri almak amacıyla kurulmuş bir sendikadır. Birçok sebepten ötürü ücret sendikacılığı yerine "sosyal hareketler sendikacılığı" yapmayı daha doğru buluyoruz. Bu yüzden de emeklilerin sorunlarının yanı sıra, insanlığı ve doğayı ilgilendiren her meseleyi kendimize sorun edinip alternatif çözümler üretmeye çalışıyoruz.

Emekli Meclisleri Sendikası, bir arayışın ve ihtiyacın ürünüdür. Daha da önemlisi, kapitalist sistemin yönetsel yöntemi olan temsili demokrasiye alternatif olarak **doğrudan demokrasiyi** savunup uygular. Dolayısıyla temsili demokrasinin örgütlenme formu olan hiyerarşik, dikey, bürokratik, piramit türü örgütlenme yerine doğrudan demokrasiye en uygun örgütlenme formu olan "meclisler" (emekli meclisleri) şeklinde örgütlenmeyi tercih eder. Delege sistemi ve hiyerarşiyi reddederken, ortak akıl ve kolektif liderliği, kişiler etrafında değil fikirler etrafında örgütlenmeyi ve eşitlerin demokrasisini yani doğrudan

demokrasiyi savunup uygular. Sendikanın bir genel başkanı yoktur ve kişi en fazla iki yıl yürütme ve Türkiye Koordinasyonu ile sekreteryalarda görev alabilir. EMS, çoğulcu bir yapı olup, hiçbir parti veya siyasal oluşumun ön, yan veya arka bahçesi olmadığı gibi tüm meclisleri de özerktir. EMS örgütlenmesini bir "puzzle" tablosuna benzetebiliriz.

Emekli Meclisleri Sendikası, doğrudan demokrasiyi ülke gündemine taşınması ve meclis örgütlenmesine meşruluk kazandırması nedeniyle daha şimdiden ülkemiz sendika ve demokrasi mücadelesine önemli katkıda bulunmuştur.

Sendikamız, onlarca talep içinde şu ikisine ayrı bir önem ve misyon yüklemektedir:

1. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) gerçek sahipleri olan işçi, kamu çalışanı, emekli, esnaf ve işverenlere devredilerek özerkleştirilmesi;
2. Gayri Safi Milli Hasıla'nın (GSMH) tüm yurttaşlar arasında eşit ve adil olarak dağıtılmasını savunur: 2025 yılı için öngörülen kişi başına düşen milli gelir 17.748 dolar olduğuna göre her yurttaş gibi emekliler için de aylık 1.479 dolar gelir demektir. Bu da aylık 61.479,07 TL eder. Milyonlarca emekliye bu miktar para yerine aylık sadece 16.881,00 TL ödenirken geriye kalan 44.598,07 TL kimin cebine ya da kisasına gitmektedir? İktidar bloğunun, emeklilere "sokak kedisi" muamelesi yaparken birilerine de "saray kedisi" muamelesi yapmasına itiraz ediyoruz. Kaldı ki birçok yurttaş (örneğin işsizler, çocuklar, ev kadınları vs.) ise

hiçbir ödeme yapılmadığını da hatırlatmak isteriz.

Sendikamız, bu her iki koşulun gerçekleştirilmesinin zaman alacağını düşünerek ivedilikle emekli maaşları ve asgari ücretin yoksulluk sınırı üzerine çıkarılmasını savunur.

Sendikamız bugün, aşağıdaki ana hatlarla özetleyebileceğimiz çok yönlü bir mücadele ve çalışmayı kendisine görev edinmiştir:

1. Emeklilerin ekonomik, demokratik, sosyal, kültürel ve yaşamsal haklarını koruyup kollamak ve gasp edilen tüm haklarını geri almak amacıyla bir mücadele yürütmek,
2. 17 milyonu aşan emekli ile emekli dul ve yetimini EMS çatısı altında örgütlemek,
3. Hâlen yürüttüğümüz fiili ve meşru sendikacılığa hukuksal ve anayasal statü kazandırmak,
4. Emekli örgütlenmesinin parçalı durumuna son vermek için dışımızdaki tüm dost emekli sendika ve örgütleriyle güç ve eylem birliği amacıyla ortak bir federatif çatı altında birleşmek,
5. Emekliler dışındaki işçi, kamu çalışanı, işsiz, öğrenci ve ev kadınları sendikalarıyla ortak bir Demokratik Emek Konfederasyonunu örgütlemek,
6. Dünya genelinde doğrudan demokrasi ve yatay örgütlenmeyi savunup yaşama geçiren tüm örgütlerle temas kurarak enternasyonalist dayanışmayı geliştirmek.
7. Ülkemizdeki tüm emek ve demokrasi güçleriyle birlikte ülkenin demokratikleşmesi için çaba sarf etmek.

Mutlaka başaracağız!

EMEKLİLİKTE YAŞA TAKILANLAR ve EMEKLİLER FEDERASYONU: BİR HAK DAVASIDIR EYT!

ARZU LASTIKCI

EYT Ve Emekliler Federasyonu

EYT (Emeklilikte Yaşa Takılanlar) mücadelesi, Türkiye’de sosyal güvenlik sistemindeki bir düzenlemenin yarattığı mağduriyete karşı bir halk hareketi olarak ortaya çıktı. Mücadelenin temel nedeni, 8 Eylül 1999 tarihinde yürürlüğe giren 4447 sayılı kanunla yapılan değişikliktir.

EYT'nin Başlangıcı:

1999 yılına kadar Türkiye’de emeklilik için gereken şartlar sadece sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayısı idi. Ancak 17 Ağustos 1999 depremi sonrası çıkarılan ve IMF ile ilişkili ekonomik reformlar kapsamında olan 4447 sayılı Kanun, emeklilik için yaş şartını da getirdi.

Bu yasanın geriye dönük olarak uygulanmasıyla, o tarihten önce sigortalı olan kişiler yeni düzenlemeden etkilenmedi. Dünyada eşi benzeri görülmemeyen bir adaletsizliğe de imza atılmış oldu. Bu durum, hak sahiplerinin daha önce emekli olmayı beklerken yıllarca daha çalışmak zorunda kalmalarına yol açtı. İşte bu noktada “Emeklilikte Yaşa Takılanlar” kitlesi ve büyük EYT ailesi oluştu.

Dönemin Fazilet Partisi Anayasa Mahkemesine başvurarak düzenlemelerin iptalini istemiştir. Anayasa Mahkemesi yaş haddi uygulamasının iptal istemini reddetmiş ancak kademeli geçiş sistemine ilişkin düzenlemeleri iptal ederek yürütmeyi durdurmuştur. Bu

iptal kararı sonrasında 2002 yılında yeni bir düzenleme yapılarak, kademeli emeklilik sistemi yeniden hayata geçirilmiştir.

Mücadele Süreci:

2000’li yılların ortalarında bireysel ve küçük gruplar halinde tepkiler oluştu. 2015 tarihi itibarıyla sosyal medyanın etkisiyle örgütlenme güçlendi. 7 Ocak 2015 tarihinde İstanbul’da ilk dernek olan Emeklilikte Yaşa Takılanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği kuruldu.

2018 yılı itibarıyla örgütlenme ve mücadele dalga dalga yayıldı. 2019 yılında da ülke genelinde kurulan derneklerimizle kar tanesiyle başlayıp çığ gibi büyüyerek Türkiye’nin en büyük gündemi hâline geldi. 2020 yılında kurulan EYT FEDERASYONUMUZ, 17 Eylül 2023 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul ile EYT VE EMEKLİLER FEDERASYONU olarak evrilerek mücadele alanındaki yeni yerini aldı.

Siyasi partilerle yapılan görüşmelerle de EYT meselesi kamuoyunda çok daha görünür hâle gelerek, büyük ses getirmiştir. Ancak iktidar sahipleri yıllarca meseleye kayıtsız kaldı. Erken Emeklilik vurgusuyla, maliyet hesabı yaparak, yük algısını oluşturdu.

Ötelendik. Hor görüldük.

Yok sayıldık. Devletin gençsin deyip emekli etmediği, işverenin yaşlısın diyerek işe almadığı mağdur ve mazlumlar olarak pes etmedik.

Sayın Cumhurbaşkanı’nın “Seçim kaybetsem de yokum,” sözlerine rağmen yılmadık, geri adım atmadık. Tüm olumsuzluklara rağmen her sabah küllerimizden yeniden doğarak, insanüstü gayretlerle mücadeleyi en üst seviyeye ulaştırdık.

Bu üstün mücadele sonucunda, kökten çözülecek denilerek tozlu raflardan çözüm masasına alındık. 3.3.2023 tarihinde 7438 no.lu Kanun ile yaş haddi kaldırıldı ancak 99 öncesine ait iki hakkımız elimizden alındı: 1- 5000 gün prim hakkımız verilmeyip kademeli prime devam edildi. 2- Kısmi emeklilikte de yaş haddi kaldırılmayıp 58-60 yaş had-dine devam edildi.

EYT’nin mücadelesi, bu iki hak için devam etmektedir. Verilen sözler üzerine borçlanan ve krediler çeken toplamda 1,5 milyon insanımız ikinci kez mağdur edildi. Hem emekli olamadı hem de borçlarını ödeyemediği için banka hacizlerine uğradı.

EYT, Türk toplumunda yeni bir çığır açarak, mücadele tarihine ismini altın harflerle yazdırmış, toplumun diğer mağdurlarına hem umut hem de meşale olmuştur. Parti ve ideoloji fark etmeksizin taban dayanışmasının en güzel örneğidir.

Her türlü olumsuzluğa ve algılara rağmen, vazgeçmeyenlerin davasıdır EYT.

TÜM EMEKLİLER SENDİKASI

Tüm Emekliler Sendikası çatısı altında Temmuz 1995 tarihinde başlayan sendikal mücadelemiz yargı marifetiyle sürekli engellenmeye çalışılıyor.

İlk sendikamızı 5 Mayıs 2008 tarihinde kapattılar.

Bu gelişme üzerine sendikanın genişletilmiş Başkanlar Kurulu'nun yetkilendirdiği heyet tarafından 20 Şubat 2017 tarihinde birebir aynı isimle kurduğumuz ikinci sendikamız 22 Eylül 2021 tarihinde, 4 yıl 7 ay sonra Yargıtay 9. Hukuk dairesi tarafından kapatıldı.

İkinci sendikamızın da kapatılmasının ardından Merkez Yönetim Kurulu kararıyla 15 Kasım 2021 tarihinde kurduğumuz üçüncü sendikamızı iktidar, yargı eliyle kapatmak istiyor.

Bizler sendikamızı kurarken

kimseden izin almıyoruz. Kimsenin "Kapattık, yoksunuz!" demesiyle de yok olmayız. Bize göre emeklilerin sendika hakkı her türlü tartışmaya kapalıdır.

2021 Tüm Emekliler Sendikası yaygın, kurumsallaşmış yapısıyla ve diğer emekli sendikaları, dernekleri ve benzerlerini kendisine rakip gör-

meden ülkenin her köşesinde, bütün alanlarda mücadelesini sürdürmektedir.

Sendikanın dönem dönem ülke genelinde yaptığı eşzamanlı eylemler ulusal kanallarda ana haber ve sabah kuşaklarında yer bulduğu gibi bazen canlı olarak da yayınlanmaktadır.

2021 Tüm Emekliler Sendikası, adına uygun olarak örgütsel bağımsızlığına önem vermektedir. Hiçbir siyasi partinin arka bahçesi değildir. Bu da sendikanın en büyük gücünü oluşturmaktadır.

Sendikamız hazırladığı "Emeklilerin Sorunları ve Çözüm Önerileri" dosyasını ve "Emekli Sendikaları Statü Yasası" dosyasını cumhur ittifakı partileri hariç tüm siyasi partilere sunmuştur.

EMEKLİ MECLİSİ

HASAN KAŞKIR
GENEL BAŞKAN

Emekli Meclisi, emekli hakları ile ilgili çalışmalarına 2013 yılında başlamıştır.

Oluşturulan bir yıllık çalışma programının hayata geçirilmesine ve önemli sonuçların alınmasına rağmen yönetici kadrolar arasında yaşanan anlaşmazlık ve sıkıntılar nedeniyle çalışmalarına uzun bir süre ara vermiştir.

2024 yılı başlarında yeniden faaliyetlerine başlayarak, önemli çalışmaların altına imza atıp, faaliyetlerini bugü-

ne kadar taşıyan Emekli Meclisi'nin esas hedefi, emeklilerin insanca yaşam mücadelesini

sürdürmek ve bunu gerçekleştirmektir.

İnsanca yaşam hedefine ulaşmak için, en başta Emekliler Sendika Yasası'nın çıkarılması gerektiğini düşündüğümüz için, önümüzdeki süreçte tüm emekli örgütlerinin birleşik mücadelesinin oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Bu mücadeleye destek veren kurumları daha iyi tanıyarak, bu yolda daha ileri adımların atılacağına inanıyoruz.

Bu alanda faaliyet yürüten tüm kurumlara çalışmalarında başarılar diliyoruz.

DİSK DEV EMEKLİ-SEN

HİKMET YILDIZ

DİSK DEV EMEKLİ-SEN
MYK Üyesi

Sendikamız DİSK EMEKLİ-SEN, 12 Temmuz 1995 yılında, emeklinin ekonomik ve sosyal haklarının örgütlü, kalıcı ve sürdürülebilir bir mücadele yürütecek bir sendika ile kazanılacağına inanan 149 kurucu üye tarafından kuruldu ve Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (DİSK) katıldı.

Önemli bir ihtiyaca cevap verdiği için kısa zamanda Türkiye çapında hemen her ilde örgütlenmeyi başardı.

Başta SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı, Özel Sandık emeklileri ile onların dul ve yetimlerini bir çatı altında buluşturan, emeklilik hakkı kazanan tüm emeklilerin üye olabileceği bir emekli sendikasıdır.

Türkiye genelinde 75 Şube ve 30 temsilciliği olan ve ülkemizde kurulan ilk emekli sendikası olan DEV EMEKLİ-SEN tüzel kişiliği ile emekli hakları için mücadele etmektedir.

Evrensel sözleşmeler ve Anayasa'da belirtilen "Herkes Örgütlenme ve Sendika kurma hakkına sahiptir" ilkesi temelinde kurulan sendikamız iktidarca kapatılma tehdidi altında mücadele etmektedir.

2017, 2019 ve 2024 tarih-

lerinde kapatılan, bugün 1995 de başlayan ve günümüze kadar mücadele eden yoldaşlarımızın bize aktardığı tecrübeyle sendikamız DİSK DEV EMEKLİ-SEN kurumsal kimliği ile mücadeleye devam etmektedir.

16.11.2025 Tarihinde yapı-

lacak Genel Kurul toplantısıyla meşruiyetini örgütlü gücüyle pekiştirecektir.

Sendikamız aynı zamanda Avrupa Yaşlılar ve Emekliler Sendikaları Federasyonuna (FERPA) üyedir. EMEKLİ-SEN'in kapatılma davası İnsan Hakları Mahkemesi'nde devam etmekte ve FERPA müdahil olarak adımıza davayı takip etmektedir.

Mücadelemizin başında

Emekliler Sendikası Yasası'nın (statü yasası) çıkartılması gelmektedir. Sendikamız, yasa çıkartıldığında, emeklilerin insanca yaşaması için toplu sözleşme yapabilmeyi, ücret ve sosyal haklar konusundaki taleplerini masada müzakere edebilmeyi hedeflemektedir.

- Aylık bağlama oranının (ABO) artırılması,
- Asgari ücretin insan onuruna yakışır düzeye çıkarılması ve en düşük emekli maaşının asgari ücretin üstünde olması,
- Emekli ikramiyelerinin asgari ücret seviyesinde olması ve yılda dört defa verilmesi,
- Sağlıkta kesintilerin kaldırılması

gibi emeklinin en temel taleplerini savunmak ve gerçekleştirmek için yola çıkan sendikamızın en temel şiarı olan "Özgürlük ve Demokrasi Mücadelesinden Emekli Olunmaz" diyerek tüm emekli dostlarımızı mücadeleyi büyütme için sendikamıza üye olmaya davet ediyor, bu fırsatı bize sağlayan dostlarımıza sendikamız adına teşekkür ediyoruz.

Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz!

Yaşasın Dayanışma!

